

แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย
**Management Guidelines to Increase the Quality in Private Vocational
Education Institutes in Thailand**

รัชนิภรณ์ คล่องแคล่ว,
วรรณวิภา ไตลังคะ และ ณัฐภัสสร ธนาบวรพานิชย์
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
**Ratchaneeporn Klongklaw,
Wanwipha Tailangka and Nutpatsorn Tanaborworpanid**
North Bangkok University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ratchaneeporn.Klon@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันของประเทศซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการแบ่งเบาภาระของรัฐด้านการจัดการศึกษาให้เยาวชน การได้รับทราบถึงคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนการพัฒนาประเทศ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 2) เปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษา จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะองค์กร 3) ศึกษาปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา และ 4) นำเสนอแนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 250 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 19 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จัดการคุณภาพโดยรวมได้ในระดับมาก และพบปัญหาด้านจำนวนผู้เรียนและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา 2) คุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน แตกต่างกันตามระยะเวลาเปิดดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 3) ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านเงินทุน และด้านการจัดการ ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพสถานศึกษาโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และสามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพสถานศึกษา ได้ร้อยละ 35.40 และ 4) แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดำเนินการได้โดยการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คำนี้ถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการให้เกิดระบบทวิภาคีเพิ่มมากขึ้น มุ่งพัฒนาสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีให้

* วันที่รับบทความ : 23 เมษายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 27 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 กรกฎาคม 2567

สามารถใช้ในการจัดการและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และทำการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้มีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: การจัดการคุณภาพ; การจัดการสถานศึกษา; อาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

Education plays an important role in creating the competitive advantage of countries. Whereas, private vocational education institutions support government in term of providing youth education. Responses to quality of private vocational educational institutions is, therefore, very important for planning national development. This research aimed to 1) study the condition and problems of quality management, 2) compare the quality by classified according to organizational characteristics and factors, 3) study the management factors affecting quality management, and 4) present the management guidelines for quality management in private vocational education institutes in Thailand. The study is a Mixed method research. The sample group consists of 250 senior executives of private vocational educational institutions. The data has, by in-depth interview from the key informants who are the educational institution administrators, academics, and executives in business establishment administrators in total of 19 people. Data analysis used descriptive statistics and by multiple regression analysis and one-way analysis of variance. The results showed that;

The results of the study were as follows: 1) Private vocational education institutions had the quality management conditions in overall at a high level and found the important problem in terms of a number of students and the quality of the graduate students. 2) The quality education institutes in overall for the students and the graduate students were different according to the opening period with statistically significant at .01 and .05 levels. 3) Employees. capital and management factors affected the management and educational institutions' quality in overall with statistically significant at 0.01 and 0.05 levels. and were able to jointly explain the quality of private vocational education institutions in Thailand at 35.40 percent. 4) The management guidelines for private vocational education institutes' quality consisted of: in Thailand; prepare the curriculum in line with national development goals. and taking into account the needs of the labor market; promote cooperation between educational institutions to create a bilateral system. Training in factories and establishments is increasing; develop information systems, media, and technology to be used in managing and organizing learning with maximum efficiency; and develop the potential of personnel at all levels to have lifelong learning skills.

Keywords: Quality management; Educational institution management; Private vocational education

บทนำ

การสร้างรายได้เปรียบเชิงการแข่งขันของประเทศ ภายใต้การดำเนินการอย่างมีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยระบบการศึกษามาเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนา ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการแบ่งเบาภาระของรัฐในด้านการจัดการศึกษาให้เยาวชน มีทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทำให้รัฐสามารถประหยัดเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านการศึกษาของประเทศได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2566) ได้สรุปข้อมูลสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 444 แห่ง มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 11,913 คน มีนักเรียนนักศึกษาในสังกัด จำนวน 330,184 คน แบ่งออกเป็นนักเรียนระดับ ปวช. จำนวน 214,794 คน และนักศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 115,390 คน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี พบว่า มีสัดส่วนของนักศึกษาระดับ ปวส. เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านคุณภาพการจัดการศึกษาซึ่ง สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (2560) ได้จัดทำกรรณการรายงานผลการปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย โดยพบว่าการขาดแคลนแรงงานภาคอุตสาหกรรม ไม่ได้เกิดจากการผลิตแรงงานได้ไม่เพียงพอ แต่เกิดจากปัญหาคุณภาพของระบบอาชีวศึกษาที่มาจากสาเหตุสำคัญคือ 1) การละเลยทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นช่างที่ดี เช่น คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ เรขาคณิตและตรีโกณมิติ 2) หลักสูตรการจัดการศึกษาไม่เชื่อมโยงกับทักษะที่ต้องใช้ในโลกรทำงานจริง สถานศึกษาจำนวนมากไม่เปิดสอนสาขาที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและภาคแรงงาน นอกจากนี้เนื้อหาสาระของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง 3) ขาดแคลนทรัพยากร อาจารย์ และอุปกรณ์ครุภัณฑ์ 4) ระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษามีข้อบกพร่อง เพราะตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนมีน้ำหนักน้อยเพียงร้อยละ 20 ทั้งที่มีความสำคัญอย่างมาก ขณะที่ไปให้น้ำหนักและความสำคัญกับการตรวจสอบการจัดกิจกรรมและการจัดการภายในถึงร้อยละ 69 ทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาต่าง ๆ ทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน มีภาระในการจัดทำเอกสารเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้ดำเนินกิจกรรมนั้นจริง แม้จะมีความพยายามยกระดับคุณภาพหลักสูตร “อาชีวศึกษาทวิภาคี” ที่มีระบบการเรียนการสอนแบบ “โรงเรียน-โรงงาน” ให้สามารถผลิตแรงงานที่มีทักษะและสมรรถนะตรงกับความต้องการของนายจ้างหรือสถานประกอบการ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกงานกับสถานประกอบการอย่างน้อยร้อยละ 50 ของเวลาเรียน ซึ่งดำเนินการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ในภาพรวมถือว่ายังไม่มีความสำเร็จมากนัก ปัจจุบันมีนักเรียนในระบบทวิภาคีเพียงร้อยละ 14 จากนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด เนื่องจากสถานประกอบการยังขาดการสนับสนุนและแรงจูงใจที่เหมาะสม

โดยประเทศไทยมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาจำนวนมาก แต่มีผู้เรียนอาชีวศึกษาเพียง 1 ล้านคนเท่านั้น โดยอยู่ในการกำกับดูแลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ร้อยละ 70 และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน ร้อยละ 30 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสัดส่วนโดยรวมพบว่ามีผู้เรียนสายสามัญมาก

ถึงร้อยละ 67 และเรียนสายอาชีวศึกษาเพียงร้อยละ 33 การเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาไปให้ถึงร้อยละ 50 นั้นคงอีกไกล หากแต่ต้องแก้ไข้ปัญหาของการอาชีวศึกษาใหญ่ ๆ หลายประเด็น ภาพลักษณ์ผู้เรียนอาชีวศึกษา จึงเป็นไปได้ในทางลบ (อนุสรณ์ แสงนิมมวล, 2565) นอกจากนี้เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชน ยังพบข้อมูลในส่วนของพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากบริบทระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีความแตกต่างกัน ตลอดจนกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ยังไม่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสมบูรณ์ ก็ยังคงมีปัญหาตามมาเป็นระยะ โดยในทางปฏิบัติสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่ง ไม่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในทุกกิจกรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา และไม่สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษา และส่งผลให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่ง ต้องปิดกิจการลงไปมากพอสมควร (จอมพงศ์ มงคลวนิช และ จิตภา ธิริศิริกุล, 2561)

จากข้อมูลความต้องการแรงงานอาชีพและจำนวนผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา ชี้ให้เห็นว่าระบบอาชีวศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะความรู้ตรงกับความต้องการของนายจ้าง ขณะที่สถานประกอบการเลือกที่จะจ้างผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเพื่อทำงานเป็นช่างเทคนิค และเลือกที่จะจ้างแรงงานการศึกษาเพียงขั้นพื้นฐานมาทำงานช่างฝีมือ ทั้งที่สองกลุ่มไม่ใช่ผู้ที่ได้รับการฝึกฝน ทักษะช่างเทคนิคมาโดยตรง ทำให้นายจ้างต้องแบกรับต้นทุนการฝึกอบรมทักษะให้แก่บุคลากรก่อนจะสามารถปฏิบัติงานได้จริง จากข้อสังเกตสรุปได้ว่าปัญหาของระบบอาชีวศึกษาไทย โดยเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่พบปัญหาหลากหลายประการ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันมีสภาพการดำเนินงานเป็นอย่างไร พบปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการด้านใดบ้าง มีปัจจัยด้านใดที่มีผลต่อการจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพของสถานศึกษา และมีแนวทางใดบ้างที่สามารถจัดการเพื่อคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ตัวสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดูแล ควบคุม และส่งเสริมการจัดการศึกษาภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะขององค์กร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่จัดบันทึกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ปัจจัยลักษณะองค์กร ประกอบด้วย จำนวนบุคลากร ขนาดของสถานศึกษา กลุ่มสังกัดของสถานศึกษา และ ระยะเวลาเปิดดำเนินการ

2) ปัจจัยการจัดการ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านเงินทุน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ คุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านการมีส่วนร่วม และ 4) ด้านปัจจัยพื้นฐาน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 444 แห่ง นำมาคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 แห่ง จากนั้นผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารระดับสูง หรือผู้แทน แห่งละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 250 คน ทำการเลือกตัวอย่างโดยใช้หลักการการสุ่มโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อให้ได้ตัวอย่างครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้แทนจากสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 1 คน ผู้แทนจากสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ จำนวน 1 คน นักวิชาการ จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 13 คน โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้จำนวนผู้เชี่ยวชาญ จำนวนรวมทั้งสิ้น 19 คน

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ 1 ขอนหนังสืออนุญาตจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มเป้าหมาย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารหรือตัวแทนผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล ช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงธันวาคม พ.ศ. 2566 โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งสองรูปแบบจำนวน 300 ชุด และได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88 จากนั้นได้นำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด จำนวน 250 ชุด เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 1 ขอนหนังสืออนุญาตขอสัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอสัมภาษณ์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ประสานงานกับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อกำหนดหมายวัน เวลา และรูปแบบในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง พ.ศ. 2566 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคลซึ่งมีการนัดหมายล่วงหน้า โดยวิธีการสัมภาษณ์สดตามสถานที่ที่นัดหมาย และขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์

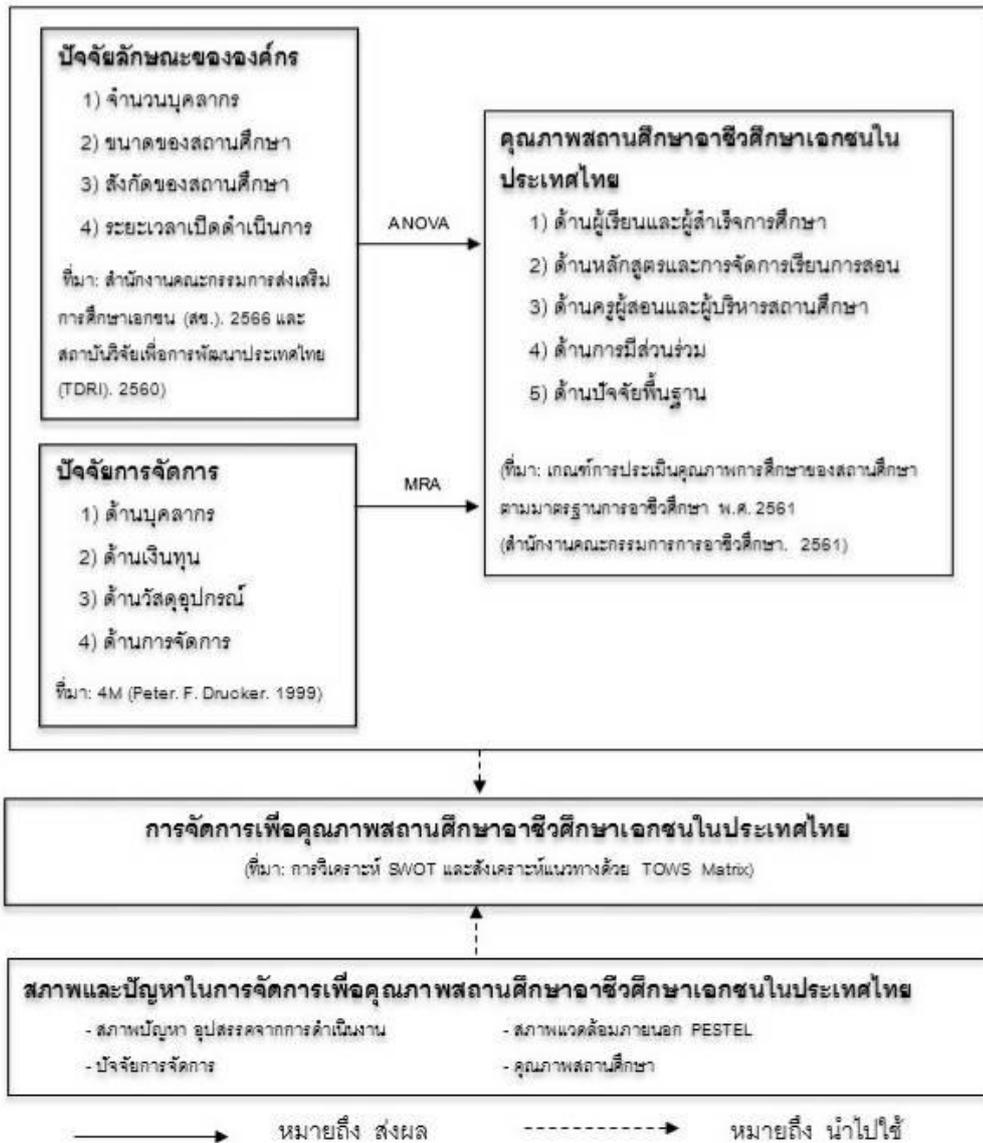
ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสรุปและเรียบเรียงความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะของการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทำการผลประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค นำมาวิเคราะห์จับคู่ด้วยวิธีการ TOWS Matrix และสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางเชิงรุก (SO) แนวทางเชิงป้องกัน (ST) แนวทางเชิงแก้ไข (WO) และแนวทางเชิงรับ (WT) เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้เพื่ออธิบายคุณลักษณะของตัวแปรต่างๆ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.2 สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่าง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) สำหรับการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis: MRA)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบข้อมูลดังนี้

1. สภาพและปัญหาการในการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการในการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบข้อมูลดังนี้

1.1 ปัจจัยลักษณะขององค์กร จากการวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะองค์กร พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีบุคลากรในสังกัด ระหว่าง 50 - 150 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเปิดดำเนินการสอนมาแล้วเป็นระยะเวลา 21-30 ปี

1.2 ปัจจัยการจัดการ จากการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการ พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีการจัดการโดยรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สามารถจัดการได้ดีที่สุดในด้านการจัดการ (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ด้านเงินทุน (ค่าเฉลี่ย 4.15) ด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.06) โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40)

1.3 คุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.09) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ด้านปัจจัยพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 4.05) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.03) ด้านการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.00) โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38)

1.4 ปัญหาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบข้อมูลดังนี้

1) ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีอัตราการคงอยู่ในระดับต่ำ

2) ด้านเงินทุน พบว่า แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมาจากเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งมีกำหนดเวลาที่แน่นอน ทำให้พบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีความพยายามอย่างมากในการจัดหาวัสดุฝึกปฏิบัติการ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่มีความทันสมัย แต่ยังไม่สามารถตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4) ด้านการจัดการ พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จะสามารถอยู่รอดและเกิดความสามารถได้เปรียบเชิงการแข่งขันได้ใน 2 ประเด็น คือการเพิ่มผู้เรียน และการจัดทวิภาคีคุณภาพสูง ขณะที่ประชากรวัยศึกษาลดลง และสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาทวิภาคีลดลง เช่นเดียวกัน

**2. การเปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัย
 คุณลักษณะขององค์กร**

จากการเปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัย
 คุณลักษณะขององค์กร พบว่า คุณภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันด้านระยะเวลาเปิดดำเนินการ อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ขณะที่จำนวนบุคลากร ขนาดของ
 สถานศึกษา และสังกัดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามระยะเวลาเปิดดำเนินการ

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษา	Between Groups	26.533	3	8.844	44.952**	.000
	Within Groups	48.401	246	.197		
	Total	74.934	249			
2. ด้านหลักสูตรและการ จัดการเรียนการสอน	Between Groups	.192	3	.064	.412	.744
	Within Groups	38.131	246	.155		
	Total	38.322	249			
3. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษา	Between Groups	.338	3	.113	.458	.712
	Within Groups	60.464	246	.246		
	Total	60.802	249			
4. ด้านการมีส่วนร่วม	Between Groups	.205	3	.068	.433	.730
	Within Groups	38.875	246	.158		
	Total	39.080	249			
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	Between Groups	.384	3	.128	.425	.735
	Within Groups	74.048	246	.301		
	Total	74.431	249			
ภาพรวม	Between Groups	.858	3	.286	3.211*	.024
	Within Groups	21.922	246	.089		
	Total	22.781	249			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี **LSD** พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีระยะเวลา
 เปิดดำเนินการน้อยกว่า 10 ปี มีคุณภาพโดยรวม น้อยกว่าสถานศึกษาที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการ 10-20 ปี,
 21-30 ปี และมากกว่า 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวม จำแนกตามระยะเวลาเปิดดำเนินการ

ระยะเวลาเปิดดำเนินการ	(X̄)	ระยะเวลาเปิดดำเนินการ			
		น้อยกว่า 10 ปี	10-20 ปี	21-30 ปี	มากกว่า 30 ปี
		2.60	3.53	3.50	3.50
น้อยกว่า 10 ปี	2.60	-	-0.93484 (0.000)**	-0.90593 (0.000)**	-0.90541 (0.000)**
10-20 ปี	3.53	-	-	-0.02891 (0.667)	-0.02943 (0.739)
21-30 ปี	3.50	-	-	-	-0.00053 (0.995)
มากกว่า 30 ปี	3.50	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการน้อยกว่า 10 ปี มีคุณภาพด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาน้อยกว่า สถานศึกษาที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการ 10-20 ปี, มากกว่า 30 ปี และ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามระยะเวลาการเปิดดำเนินการ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ระยะเวลาเปิดดำเนินการ	(X̄)	ระยะเวลาเปิดดำเนินการ			
		น้อยกว่า 10 ปี	10-20 ปี	21-30 ปี	มากกว่า 30 ปี
		3.77	3.92	3.95	3.93
น้อยกว่า 10 ปี	3.77	-	-0.15258 (0.011)*	-0.17396 (0.003)**	-0.15664 (0.025)*
10-20 ปี	3.92	-	-	-0.02137 (0.637)	-0.00406 (0.946)
21-30 ปี	3.95	-	-	-	-0.01731 (0.765)
มากกว่า 30 ปี	3.93	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการกับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย ในภาพรวม พบว่า ปัจจัยการจัดการทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้ร้อยละ 35.40 ($Adj. R^2 = 0.354$) โดยปัจจัยด้านบุคลากรและด้านการจัดการ ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยด้านเงินทุน ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยพบว่า ปัจจัยการจัดการที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทยมากที่สุด คือ ด้านเงินทุน ($Beta = .488, p\text{-value} < .001$) รองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านบุคลากร ($Beta = .137, p\text{-value} = .012$) และ ด้านการจัดการ ($Beta = .132, p\text{-value} = .022$) ขณะที่ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการกับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยรวม

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P-value
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.911	.211		9.061**	.000
ด้านบุคลากร	.077	.031	.137	2.527*	.012
ด้านเงินทุน	.319	.037	.488	8.606**	.000
ด้านวัสดุอุปกรณ์	.001	.028	.003	.052	.958
ด้านการจัดการ	.087	.038	.132	2.299*	.022
R	R ²	Adj. R ²	SE(est)	F	Sig.
0.603	0.364	0.354	0.24317	35.061**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีจำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

แนวทาง 1 จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน

แนวทาง 2 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการให้เกิดระบบทวิภาคี การฝึกอบรมในโรงงานและสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น

แนวทาง 3 พัฒนาระบบสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ให้สามารถใช้ในการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทาง 4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้มีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบข้อมูลสำคัญสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมและปัญหาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย และพบว่าคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางนั้น สอดคล้องกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (2560) ที่ได้ทำการศึกษากิจการปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทยและพบว่า ตลาดแรงงานไทยยังจ้างแรงงานที่ใช้ทักษะน้อย แต่มีแนวโน้มการจ้างงานที่ใช้ทักษะสูงมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานวิชาชีพและช่างเทคนิค จึงกล่าวได้ว่าการพิจารณาผลผลิต อาจต้องเริ่มตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า และปัจจัยกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้านั้นพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนสายอาชีพ มักมีทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะเยาวชนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมต้นไม่ดีขึ้นตามไปด้วย นักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะด้านคณิตศาสตร์ระดับต่ำ ถึงระดับไม่สามารถใช้งานได้ นักเรียนอาชีวศึกษากว่าร้อยละ 75 มีทักษะด้านคณิตศาสตร์ต่ำกว่าระดับ 2 และมีนักเรียนถึงร้อยละ 32 ที่มีทักษะด้านคณิตศาสตร์เท่ากับศูนย์ ซึ่งจะไม่สามารถคิดคำนวณโดยใช้สูตรหรือนิยามทางคณิตศาสตร์อย่างง่ายที่สุดได้ ดังนั้นการที่ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ใช้มีกระบวนการประเมินเฉพาะอย่างดีที่สุดแต่เมื่อพิจารารตามภาพรวมเฉลี่ยอาจออกมาในระดับที่ไม่สูงมาก

2. การเปรียบเทียบคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะขององค์กร พบว่า สถานศึกษาที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการที่ต่างกัน มีคุณภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ศรีคำนวล (2560) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และพบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านสถานประกอบการ ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสถานศึกษาในจังหวัด จึงกล่าวได้ว่าการมีประสบการณ์จัดการศึกษามานาน เมื่อประสบความสำเร็จจะมีจำนวนผู้เรียนตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย ขั้นตอน กระบวนการทำงานต่าง ๆ สามารถทำได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพมาตรฐานของงานระบบต่างๆ สามารถดำเนินการได้อย่างเคร่งครัด ซึ่งผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือของสถาน

ประกอบการกรณีจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นแนวทางที่สร้างรากฐานการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพให้กับผู้เรียนสายอาชีพได้อย่างดีเยี่ยม

3. ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านเงินทุนและ ด้านการจัดการนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ กรธนา โพธิ์เต็ง และคณะ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาผลิตภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาในอนาคต และพบว่า ผลิตภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาในอนาคต ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านระบบบริหารจัดการ 3) ด้านครูและบุคลากร 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านการจัดการเรียนรู้ 6) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ 7) ด้านการวัดและประเมินผล และ 8) ด้านผู้สำเร็จการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คูไซนิ (Khusaini, 2021) ที่ได้ทำการศึกษาผลผลิตของสถานศึกษาอาชีวศึกษา: กรณีศึกษา บทบาทหน้าที่ ประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อด้านการจัดการทางการเงิน และพบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนส่งผลดีต่อผลผลิตของสถานศึกษาอาชีวศึกษา แต่ต้องปรับปรุงนโยบายของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการรักษาประสิทธิภาพและทำให้เพิ่มมากขึ้น จึงกล่าวได้ว่า การที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีการจัดการที่ความคล่องตัวทั้งในมิติด้านเงินทุน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทำให้สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ขณะที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนใช้งบประมาณรายรับรายจ่ายของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความได้เปรียบเชิงการแข่งขันจึงทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีความสามารถในการอยู่รอดทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ และปัจจัยผลผลิต

4. แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทยโดยการเปิดหลักสูตรที่เฉพาะเจาะจงและมีความยืดหยุ่น เป็นการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย สมบูรณ์ และคณะ (2565) ที่ได้ทำการศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเยอรมนี และพบว่า ด้านนโยบายและจุดมุ่งหมาย ทั้งสองประเทศมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถเชิงวิชาชีพและการประกอบอาชีพ การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงกล่าวได้ว่า จากการที่นโยบายระดับชาติประสงค์สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย เท่าเทียมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคี การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น และการเรียนการสอนแบบการเรียนที่ละวิชา ถือเป็นโอกาสของสถานศึกษาเอกชนในการขอรับการสนับสนุนและจัดหารายได้เพิ่มมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

Management Guidelines to Increase the Quality Management in Private Vocational Education Institutes in Thailand

ภาพที่ 2 แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย

จากภาพอธิบายได้ว่า แนวทางการจัดการเพื่อคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการต้องทำการจัดสรรเงินทุนให้มีสภาพคล่องอยู่ตลอดเวลา มีบุคลากรที่มีศักยภาพ และมีระบบการจัดที่ดี จึงจะสามารถทำให้สถานศึกษามีคุณภาพได้ ขณะเดียวกันปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์มีผลต่อคุณภาพ แต่อาจใช้วิธีบริหารจัดการโดยไม่ต้องลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งข้อมูลนี้สามารถอธิบายคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ ร้อยละ 35.40 สำหรับแนวทางในการพัฒนาอาจมุ่งเน้นประเด็นการสร้างหลักสูตรที่มีเป้าหมาย สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในลักษณะทวิภาคี ปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน และพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำเสนอเชิงปฏิบัติการและเชิงนโยบายได้ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ขอเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน ดำเนินการติดตาม ประเมินผล ส่งเสริม ให้คำปรึกษา และสนับสนุน สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการน้อยกว่า 10 ปี เพิ่มมากขึ้นกว่าสถานศึกษาที่เปิดดำเนินการมาเป็นระยะเวลานาน

เนื่องจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เพิ่งเปิดดำเนินการใหม่ มีความต้องการระบบพี่เลี้ยง และแนวทาง และต้องการการสนับสนุนมากกว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการมาเป็นระยะเวลาช้านาน

2) ขอเสนอให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแต่ละแห่ง จัดหลักสูตรการศึกษาที่มีความแตกต่างกันตามความถนัดของแต่ละสถาบัน จัดหลักสูตรที่มีความเฉพาะเจาะจงในการประกอบอาชีพและควรมีความทันสมัยโดยการมองเชิงอนาคต และควรจัดกระบวนการให้มีคุณลักษณะเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ทั้งในด้านทักษะและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับอัตราส่วนที่เหมาะสมของครูต่อผู้เรียน ภายใต้การจัดห้องเรียนขนาดเล็ก ทำการเชื่อมโยงหลักสูตรกับมาตรฐานอาชีพระดับชาติหรือระดับสากล โดยการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ แสวงหาผู้เชี่ยวชาญและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประเมินผลอย่างต่อเนื่องและยืดหยุ่น โดยใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ

3) ขอเสนอให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จัดการศึกษาในหลักสูตรที่มีลักษณะความเป็นนานาชาติ หลักสูตรออนไลน์ หลักสูตรด้านดิจิทัล หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training Abroad) หลักสูตรเฉพาะทางที่สามารถทำงานระหว่างประเทศได้

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ขอเสนอให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เปิดดำเนินการหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ชุมชน และองค์กร พัฒนาระบบสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล ให้สามารถช่วยในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและนักศึกษาทุกระดับให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) ขอเสนอให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกำหนดนโยบายจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นในภาคสมทบ เพื่อรองรับความสะดวกของผู้เรียนทุกช่วงวัย จัดหลักสูตรที่สามารถเทียบโอนประสบการณ์สำหรับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทำงานวิชาชีพแล้ว จัดหลักสูตรระยะสั้นจัดระบบเครดิตแบงก์ เพื่อเปิดโอกาสสำหรับผู้มีเวลาเฉพาะกิจ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้รองรับนโยบายดังกล่าว จะนำมาซึ่งผลการประกอบการด้านเงินทุนที่สามารถสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบข้อเสนอสำหรับนักวิจัยท่านต่อไป สามารถทำการศึกษาในมิติแนวความคิดของสถานประกอบการที่มีต่อประเด็นคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- จอมพงศ์ มงคลวนิช และ จิตาภา ธีรศิริกุล. (2561). *การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สมบูรณ์ และคณะ. (2565). *การจัดการอาชีวศึกษาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเยอรมนี: การศึกษาเปรียบเทียบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- เบญจวรรณ ศรีคำนวล และ คณะ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 10 (2), 2535-2548.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI). (2560). การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา: <http://tdri.or.th/2016/08/vocational-education-reform>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). *แผนติดตามการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มติดตามและรายงานผล สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.(2561). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อนุสรณ์ แสงนิ่มนวล. (2565). เติลิวีส. การศึกษา. คลังปัญหาอาชีวศึกษาไทย. คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูป การศึกษา (กอปศ.). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://d.dailynews.co.th/education/632314/>.
- Khusaini, K. (2021). *The Productivity of Vocational Schools: The Role of Efficiency, Fairness, Transparency and Accountability of Financial Management*. Department of Accounting, Economy, University Budi Luhur, Jakarta.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.